Groep
Maatschappelijke
Kinderopvang

Pedagogisch beleid

Inleiding

Welkom!

Welkom bij Groep Maatschappelijke Kinderopvang (GMK). Als maatschappelijke kinderopvang-organisaties (Akros, Impuls en Combiwel voor Kinderen) bundelen we onze kennis en krachten in één organisatie: Groep Maatschappelijke Kinderopvang. Samen zetten we ons, met 900 bevlogen professionals op meer dan 100 locaties, met passie, zorg en kennis in voor hoogwaardige kinderopvang. Hiermee dragen we bij aan optimale ontwikkelkansen voor ieder kind in Amsterdam.

In dit pedagogisch beleidsplan lees je over onze missie en visie, onze pedagogische aanpak, de samenwerking met ouders en de basisschool, en de pedagogische randvoorwaarden. Dit beleidsplan vormt de basis voor de pedagogische werkplannen op de verschillende locaties.

Het pedagogisch beleid wordt elke drie jaar besproken en waar nodig bijgesteld. Het pedagogisch werkplan wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgesteld. Op deze manier blijven alle locaties werken aan behoud en verbetering van de kwaliteit.

2. Onze pedagogische missie en visie

Onze missie is alle kinderen en hun ouders ondersteunen in een positieve ontwikkeling. Daarbij gaan we voor kansengelijkheid in Amsterdam door ongelijk te investeren voor gelijke kansen. Onze kernwaarden zijn **trots, samen** en **slim**. Wij zijn trots op onze expertises en kracht als maatschappelijke organisatie. Dit kun je niet alleen, dus doen we dit samen met kinderen en ouders, scholen, de wijk, gemeente en sleutelfiguren uit de buurt. We organiseren slim zodat alles op rolletjes loopt. Alleen op die manier kunnen we waarmaken wat we beloven.

Wij bieden elk kind een veilige en stimulerende plek om te spelen, leren en groeien, een plek waar kinderen zich thuis voelen. We respecteren ieders unieke tempo en talenten, volgen de ontwikkeling nauwkeurig en dagen kinderen uit om steeds een stap vooruit te zetten — altijd vanuit een basis van veiligheid en geborgenheid. We creëren een omgeving waar alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, gelijke kansen krijgen om zich te ontdekken en te ontwikkelen. Samen met ouders dragen wij verantwoordelijkheid voor een warme, verbonden omgeving waarin elk kind zich optimaal kan ontplooien.
We werken aan de brede ontwikkeling van het kind, vanuit een holistische kijk op groei en leren.

2.1 Drie pijlers

De pedagogische visie van GMK bestaat uit drie pijlers:

- Spelend leren
- Positief opvoeden
- Gezonde kinderopvang

2.1.1 Spelend leren

Bij GMK geloven we dat spel de sleutel is tot de ontwikkeling van elk kind: door te spelen doen kinderen nieuwe ervaringen op waardoor ze zich kunnen ontwikkelen. We dagen kinderen steeds uit om een stapje verder te zetten, zonder de eigenheid van het kind uit het oog te verliezen. We werken dan ook ontwikkelingsgericht. Dat betekent dat we nauw aansluiten bij de behoeften, interesses en het ontwikkelingsniveau van elk kind. Hiervoor zetten we elke dag verschillende spelvormen in: vrij spel, begeleid spel en geleid spel.

Op onze locaties is er dagelijks veel gelegenheid voor vrij spel, zowel binnen als buiten. Vrij spel stimuleert creativiteit, fantasie en geeft kinderen de kans om de wereld in hun eigen tempo te ontdekken en indrukken te verwerken.

Wij spelen met de kinderen mee op momenten dat dit ondersteunend is (begeleid spel). Hierbij werken we vanuit de didactiek van de 3 V's: verkennen, verbinden, verrijken. We verkennen door goed te kijken, te luisteren en te observeren wat kinderen bezighoudt en wat ze nodig hebben. We verbinden met het spel van kinderen door letterlijk dichterbij te komen en mee te doen zonder het spel over te nemen. We verrijken door kansen aan te grijpen om het spel te verdiepen: we bieden extra materiaal, stellen open vragen of brengen nieuwe ideeën in – steeds vanuit de belevingswereld van het kind.

Bij de geleide spelmomenten bieden we geplande activiteiten aan, voornamelijk in kleine groepen. Deze activiteiten sluiten aan bij het thema voor die periode. We bieden activiteiten aan die passen bij het ontwikkelingsniveau, de behoeften en interesses van de individuele kinderen.

De creatieve ontwikkeling vanuit het proces

Bij GMK kiezen we er bewust voor om de creatieve ontwikkeling van kinderen op een open en vrije manier te begeleiden. (Jonge) kinderen zijn nog volop aan het ontdekken. Ze leren door te doen, te voelen, te herhalen en te experimenteren. Het gaat niet om wat ze maken, maar om wat ze ervaren tijdens het creatief bezig zijn: het ontdekken van materialen zoals verf, klei en papier, het proberen van technieken, het uitdrukken van ideeën en het maken van eigen keuzes.

Door die ruimte te bieden, groeien kinderen in zelfvertrouwen en leren ze steeds meer. Ze worden nieuwsgierig en willen zélf iets bedenken of maken – vanuit hun eigen motivatie. Fouten maken mag, want juist daarvan leren kinderen.

De pedagogisch professional helpt door goed te kijken, vragen te stellen die het kind laten nadenken en het proces te waarderen. Niet voordoen of sturen, maar het kind volgen en vertrouwen geven. Zo ontstaat een fijne en leerzame omgeving waarin het kind echt centraal staat.

Rijke speelleeromgeving

We creëren een omgeving waarin alle kinderen, ongeacht hun achtergrond, gelijke kansen krijgen om zich te ontwikkelen. Samen met ouders dragen wij verantwoordelijkheid voor een warme, verbonden omgeving waarin elk kind zich optimaal kan ontplooien.

De speelleeromgeving is zo ingericht dat kinderen zelfstandig kunnen spelen. In elke groep zijn diverse hoeken aanwezig zoals een huishoek, bouwhoek atelier en leeshoek. Ook zijn er materialen aanwezig die aansluiten bij verschillende niveaus en interesses van kinderen. Ook buitenspel krijgt veel aandacht, omdat het kinderen uitdaagt om te bewegen, grenzen te verkennen en zelfvertrouwen op te bouwen.

Uitdagend spelen

Bij GMK vinden we uitdagend spelen heel belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Dit betekent dat kinderen spannende en avontuurlijke activiteiten mogen ondernemen, waarbij soms een klein risico op een verwonding bestaat. Hierdoor leren kinderen hoe ze met risico's om moeten gaan. Ze ontdekken wat veilig is en hoe ze zelf goede keuzes kunnen maken in lastige situaties.

Uitdagend spelen helpt kinderen om een positieve houding te krijgen: ze denken 'ik kan het!' en zien uitdagingen als iets leuks in plaats van iets engs. Dit geeft ze meer zelfvertrouwen en maakt ze zelfstandiger. Ook helpt het ze om beter door te zetten als ze iets moeilijk vinden. Daarnaast is uitdagend spelen goed voor de gezondheid van kinderen, zowel lichamelijk als mentaal. Ze leren bewegen door te klimmen, slingeren, rollen, hangen en glijden. Dit is belangrijk voor hun balans, coördinatie en lichaamsgevoel.

Ook leren kinderen door uitdagend spelen beter met anderen omgaan. Ze staan sterker in hun schoenen, kunnen beter conflicten oplossen en begrijpen de gevoelens van hun speelvriendjes beter. Bij elke locatie wordt goed gekeken hoe we uitdagend spelen veilig en passend kunnen aanbieden, zodat kinderen zich op een fijne manier kunnen ontwikkelen.

Kijken naar kinderen

Het observeren van kinderen staat aan de basis van het ontwikkelingsgericht werken. Door goed te kijken naar kinderen, weten we of ze lekker in hun vel zitten en waar ze in hun ontwikkeling staan. Bij GMK wordt de ontwikkeling van de kinderen structureel geobserveerd en geregistreerd met behulp van een kindvolgsysteem. Met deze informatie bedenken we activiteiten die passen bij wat kinderen kunnen en nodig hebben om zich te ontwikkelen. Ook signaleren we zo eventuele zorgvragen of aandachtspunten op tijd en kunnen we de begeleiding goed laten aansluiten.

2.1.2 Positief opvoeden

De principes van positief opvoeden staan bij GMK voorop. Dit betekent dat we kinderen begeleiden met aandacht voor hun behoeften, in een veilige en stimulerende omgeving. We maken positief contact, geven gerichte complimenten en ondersteunen gewenst gedrag. Ongewenst gedrag buigen we om door te kijken naar de achterliggende behoefte van het kind. Verwachtingen zijn realistisch en passen bij de leeftijd en ontwikkeling. We stimuleren zelfstandigheid en helpen kinderen hun emoties te reguleren. Pedagogisch professionals tonen voorbeeldgedrag en hanteren duidelijke regels. We zorgen goed voor onszelf om er met aandacht te zijn voor de kinderen. Samenwerking in het team en met ouders is essentieel. Zo bouwen we aan een fijne, veilige en positieve opvoedomgeving.

2.1.3 Gezonde Kinderopvang

Alles locaties van GMK staan voor gezonde kinderopvang. Het stimuleren van een gezonde leefstijl hoort dan ook bij de pedagogische bril van GMK. Een gezonde leefstijl is een voorwaarde voor een goede ontwikkeling van kinderen en een lang en gezond leven.

Gezonde voeding is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. We bieden gevarieerd, vers en zoveel mogelijk suiker- en zoutarm eten aan. Tijdens de eetmomenten draait het om plezier, gezelligheid en ontdekken. Pedagogisch professionals stimuleren kinderen om te proeven en benoemen smaken, kleuren en structuren. Kinderen mogen uit een gevarieerd aanbod kiezen wat ze willen eten en smeren zelf hun brood als dat kan. We drinken water, thee of melk.

Bewegen is belangrijk voor de ontwikkeling en het welzijn van elk kind. Daarom is er binnen het dagprogramma veel ruimte voor bewegen, zowel binnen als buiten. Baby's krijgen volop de kans om te rollen, kruipen, zitten, staan en lopen in een veilige en stimulerende omgeving. Dreumesen en peuters doen dagelijks mee aan beweegactiviteiten zoals dansen, klimmen en buitenspelen. Ook worden kinderen gestimuleerd om zelf actief te zijn. Voor kinderen van 4 tot 13 jaar bieden we sportieve en speelse activiteiten aan die passen bij hun leeftijd en ontwikkeling. Bewegen is zo een vast onderdeel van de dag en draagt bij aan alle ontwikkelingsgebieden.

3. Pedagogisch handelen

Naast de pedagogische visie van GMK is ons pedagogisch handelen gebaseerd op de vier basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven, de zes interactievaardigheden en het profiel Jonge Kind van de gemeente Amsterdam. In de pedagogisch werkplannen wordt dit verder uitgewerkt.

3.1 Emotionele en fysieke veiligheid

Een kind dat zich veilig en vertrouwd voelt, maakt plezier, speelt en komt tot ontwikkeling. We zorgen voor een warme en stabiele basis waarin kinderen zich gezien en begrepen voelen. Kinderen worden zoveel mogelijk opgevangen in vaste groepen met vaste pedagogisch professionals. Dat zorgt voor herkenning en vertrouwen. Pedagogisch professionals zijn sensitief en alert op wat een kind nodig heeft. Ze bieden nabijheid, reageren op signalen en geven emotionele steun: met woorden, gebaren en aanwezigheid. Zo ontstaat een sfeer waarin het kind zich gewaardeerd voelt en vanuit die veiligheid de wereld kan verkennen.

Ook de inrichting van onze groepen draagt bij aan een gevoel van geborgenheid. De ruimtes zijn overzichtelijk en rustig, met herkenbare speelhoeken zoals een huishoek, bouwhoek, atelier en plekjes om je even terug te trekken. Kinderen krijgen de ruimte om zelfstandig te ontdekken, terwijl we structuur bieden en grenzen stellen.

Wij zorgen voor fysieke veiligheid door onze binnen- en buitenruimtes regelmatig te controleren en te onderhouden, zodat kinderen vrij en veilig kunnen spelen. Speeltoestellen en materialen worden grondig gereinigd, gecontroleerd op veiligheid en afgestemd op de leeftijd van de kinderen. Daarnaast zijn er protocollen voor noodsituaties, zoals brand of ongevallen, en zorgen we ervoor dat onbevoegden geen toegang hebben tot onze opvanglocaties.

3.1.1 Wenbeleid

Wenbeleid kinderdagverblijf en voorschool

De wenperiode is bedoeld om kinderen, ouders en pedagogisch professionals de kans te geven om rustig aan elkaar te wennen. Tijdens het kennismakingsgesprek wordt het wennen van het kind op het kinderdagverblijf of de voorschool besproken. Vanuit GMK zijn er richtlijnen opgesteld voor de wenperiode. Rekening houdend met de richtlijnen en met het kind, wordt in overleg met de ouders/verzorgers een passend plan gemaakt.

Gedurende de wenperiode dient de ouder altijd goed bereikbaar te zijn. Het schema kan in overleg worden aangepast, afhankelijk van hoe het kind reageert en zich voelt in de groep. Elk kind is uniek: sommige kinderen hebben meer tijd nodig om te wennen, terwijl anderen zich snel thuis voelen. De mentor van het kind speelt een belangrijke rol tijdens de wenperiode. Meer informatie is beschikbaar in het wenbeleid.

Wenbeleid BSO

De overgang naar de buitenschoolse opvang (BSO) is een belangrijke stap voor een kind. Daarom hechten wij bij GMK veel waarde aan een zorgvuldig wenproces. Ouders ontvangen informatie over de locatie, dagindeling en pedagogische aanpak in het kennismakingsgesprek. Tijdens het wennen leert het kind de groep, pedagogisch professionals en de andere kinderen kennen. Wanneer een nieuw kind op de groep komt, zijn de pedagogisch professionals extra alert op dit kind. Ze nemen de tijd om het kind te leren kennen en betrekken ook de andere kinderen uit de groep bij dit proces.

Overstap van kinderdagverblijf naar BSO

Een kind kan rechtstreeks vanuit het kinderdagverblijf instromen op de BSO. Ook dan doorloopt het kind een wenproces, waarin pedagogisch professionals en kinderen uit de groep actief ondersteunen. Bij de komst van een nieuw kind zijn de pedagogisch professionals extra alert. Ze nemen de tijd om het kind te leren kennen en betrekken de andere kinderen bij de kennismaking, zodat het zich snel welkom voelt in de groep.

Overstap naar een andere stamgroep of basisgroep binnen de kinderopvang of BSO

Wanneer een kind overstapt naar een nieuwe stamgroep of basisgroep binnen de kinderopvang of de BSO, wordt er opnieuw rekening gehouden met het wennen aan de nieuwe omgeving. Indien mogelijk kan het kind vooraf al een keer kennismaken met de nieuwe stamgroep of basisgroep. Dit helpt om de overgang soepeler te laten verlopen.

3.1.2 Dagritme

Een vertrouwd dagritme biedt houvast voor zowel kinderen als pedagogisch professionals. Het zorgt voor een emotioneel veilige omgeving, omdat kinderen weten wat ze kunnen verwachten. Om het dagritme visueel te maken, gebruiken we dagritmekaarten in de groepen.

3.2 Stimuleren van persoonlijke competenties

Kinderen hebben van nature een sterke drang om te ontdekken, te leren en te groeien. Door te spelen en te experimenteren ontwikkelen zij stap voor stap hun persoonlijke competenties, zoals zelfstandigheid, zelfvertrouwen, creativiteit en doorzettingsvermogen. Deze vaardigheden vormen een stevige basis om uitdagingen aan te gaan, eigen keuzes te maken en met veranderingen om te leren gaan. We creëren een omgeving waarin kinderen ruimte krijgen om zelf te kiezen, te proberen en te ervaren. Tegelijkertijd bieden we gerichte activiteiten aan die aansluiten bij hun interesses en ontwikkelingsniveau. Op deze manier leren kinderen zichzelf beter kennen: wat ze leuk vinden, waar hun talenten liggen en hoe ze hun mogelijkheden kunnen benutten.

Om de ontwikkeling van ieder kind te ondersteunen, stimuleren we hun ontwikkeling op vijf belangrijke domeinen: taal, rekenen, fijne motoriek, bewegen en sociaal-emotioneel. Door een rijk en afwisselend aanbod sluiten we aan bij de natuurlijke nieuwsgierigheid van kinderen en bieden we de juiste uitdaging op het juiste moment.

3.3 Bevorderen van sociale competenties

Bij ons leren kinderen hoe ze met leeftijdsgenoten kunnen omgaan en zich kunnen verhouden tot anderen. Pedagogisch professionals spelen hierbij een actieve rol: ze reageren positief op spontane interacties tussen kinderen en creëren bewust situaties die uitnodigen tot respectvol samenspel en het oefenen van sociale vaardigheden. Zo oefenen kinderen dagelijks belangrijke sociale competenties, zoals communiceren en het oplossen van conflicten. Daarnaast leren kinderen om emoties te herkennen en te uiten, wat bijdraagt aan hun emotionele ontwikkeling en zelfvertrouwen. Op deze manier leren kinderen luisteren naar elkaar, zichzelf uit te drukken en vriendschappen op te bouwen, terwijl ze leren omgaan met verschillen en elkaar waarderen.

3.4 Het eigen maken van normen en waarden

Bij GMK horen alle kinderen erbij en doen alle kinderen mee. Kinderen leren hier om elkaar te accepteren en te respecteren. Onze kinderopvang is een multiculturele organisatie met een grote diversiteit aan medewerkers en kinderen. Het is een plek waar kinderen spelenderwijs kennismaken met algemeen aanvaarde normen en waarden. Dit gaat over respect, eerlijkheid en verantwoordelijkheid. Door samen regels en afspraken te bespreken en hierin het voorbeeld te zijn, leren kinderen wat het betekent om deel uit te maken van een groep. Ieder kind komt uit een ander gezin met eigen gewoontes, normen en waarden. Het is ons doel dat iedereen zich als volwaardig lid van de groep gewaardeerd en gerespecteerd voelt. Kinderen leren daaruit hoe zij omgaan met culturele verschillen en hoe zij met respect en openheid naar anderen kunnen kijken.

3.4.1 Diversiteit

Onze locaties zijn een plek waar kinderen en ouders zich ongeacht hun cultuur, gender, gezinssituatie, religie, beperking, leeftijd of andere persoonlijke achtergrond, welkom, gerespecteerd en veilig kunnen voelen. Vanuit onze inclusieve aanpak omarmen we de verschillen. Onze medewerkers hebben oog en aandacht voor iedereen, en treden kinderen en hun ouders met open blik tegemoet. Hierbij zijn zij zich bewust van hun eigen opvattingen en hoe ze hun normen en waarden overdragen aan de kinderen. Ze staan open voor de normen en waarden van collega’s, kinderen en hun ouders.

Op de groepen is de speelleeromgeving een herkenbare plek voor kinderen met diverse achtergronden. Zo vind je bijvoorbeeld in de bouwhoek een diversiteit aan bouwmaterialen, in de leeshoek boeken in verschillende talen, en in de huishoek spelmateriaal uit verschillende culturen.

Bij GMK spreken veel kinderen en hun ouders een andere moedertaal dan het Nederlands. De voertaal op de groep is Nederlands, maar pedagogisch professionals respecteren ook de verschillende taalachtergronden van de kinderen – bijvoorbeeld door een paar woorden in de thuistaal van een kind te leren, en door ouders te stimuleren voor te lezen in hun moedertaal.

4. Onze pedagogisch professionals

Op onze locaties staan verschillende pedagogisch professionals met elkaar klaar om kinderen een goede dag te bezorgen – samen, en ieder vanuit haar eigen professie.

De pedagogisch professionals

Onze pedagogisch professionals voldoen aan de opleidingseisen vanuit de Wet Kinderopvang. Dit betekent minimaal een diploma Pedagogisch Werk niveau 3. Daarnaast zijn alle pedagogisch professionals in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en gekoppeld aan het Personenregister Kinderopvang.

Zij voldoen aan de taalnorm, en pedagogisch professionals op de voorschool voldoen daarnaast aan de Amsterdamse taalnorm en zijn geschoold in de basistraining Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE).

Op een groot aantal locaties met een VVE-programma zijn ook hbo-geschoolde medewerkers werkzaam. Daar werken een mbo- en een hbo-geschoolde collega samen op de groep. Naast vaste pedagogisch professionals beschikt GMK over een invalpool met gediplomeerde invalkrachten.

IKK-coach

Vanuit de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) heeft iedere pedagogisch professional recht op coaching. De IKK-coaches komen op alle locaties. Zij bieden pedagogisch professionals ondersteuning, adviezen en feedback. De coaching is gericht op het versterken van de kwaliteiten van de pedagogisch professionals: versterken van het pedagogisch handelen, het bewust en bekwaam handelen en het dragen van eigen verantwoordelijkheid.

Voor de IKK-coaching geldt een minimale inzet per jaar. In overleg met de locatiemanager kan deze (tijdelijk) worden uitgebreid. De functie van IKK-coach kan gecombineerd worden met de functie van pedagogisch coach VE.

Pedagogisch coach VE

De pedagogisch coach observeert en ondersteunt het pedagogisch-educatief handelen van medewerkers en coacht hen in de uitvoering van de voorschoolmethodiek. De coach richt zich op verschillende aandachtsgebieden, waaronder thematisch werken, de inrichting en het gebruik van de ruimte, groepsmanagement, ontwikkelingsgericht werken, het gebruik van het kindvolgsysteem, de samenwerking met ouders en de doorgaande lijn naar de basisschool. Onze coaches kunnen gebruikmaken van pedagogisch-educatieve beeldcoaching en video-interactiecoaching op de groepen. De pedagogisch coach filmt de pedagogisch professionals tijdens hun interactie met de kinderen. Door het bespreken van deze videobeelden met de pedagogisch professionals worden zij zich meer bewust van hun handelen en leren zij hun pedagogische vaardigheden doelgerichter en effectiever in te zetten. Het beeldmateriaal wordt uitsluitend gebruikt door de pedagogisch coaches tijdens de interne video-interactietraining of pedagogisch-educatieve beeldcoaching. De pedagogisch coach kan zowel boventallig als meewerkend (hbo’er op de groep) worden ingezet.

Zorgcoach
Als de pedagogisch professional zorgen heeft over de ontwikkeling van een kind kan zij de zorgcoach vragen om mee te denken/ kijken. Soms is een handelingsplan al voldoende, soms zullen we kijken of er extra hulp nodig is. Uiteraard altijd in overleg en afgestemd met de ouder.

Locatiemanager
De locatiemanager geeft leiding en begeleiding aan de pedagogisch professionals. Een locatiemanager heeft vaak meerdere locaties. De locatiemanager is verantwoordelijk voor de uitvoering en realisatie van het organisatiebeleid en de interne bedrijfsvoering binnen de locatie(s).

Groepsondersteuner
Op sommige locaties werken groepsondersteuners. Samen met de pedagogisch professional zorgt de groepsondersteuner voor een schone, veilige en uitdagende speel-en leeromgeving.

Medewerkers in opleiding
Bij GMK vinden we het belangrijk om toekomstige pedagogisch professionals op te leiden en goed te begeleiden. Dit draagt bij aan de kwaliteit van onze opvang én aan het behoud van gekwalificeerd personeel in de kinderopvangsector. Onze locaties zijn erkend door de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) en bieden stageplaatsen aan voor zowel de BOL- als BBL-opleidingen. Stagiaires hebben een geldige VOG, en hun taken zijn afgestemd op de opleiding en het leerjaar.
BOL-stagiaires zijn boventallig. Zij worden begeleid door een werkbegeleider: een ervaren pedagogisch professional met minimaal twee jaar werkervaring. Alleen in uitzonderlijke situaties, zoals bij acute personeelskrapte, mogen tweede- of derdejaars stagiaires formatief worden ingezet. Dit gebeurt uitsluitend na een positieve beoordeling door zowel de leidinggevende als de opleiding, en nooit op de voorschool.
BBL-stagiaires werken mee in de groep en gaan één dag per week naar school. Zij worden begeleid door een werkbegeleider en een praktijkopleider. Na drie tot zes maanden kunnen zij – als zij de juiste competenties hebben behaald – geleidelijk formatief worden ingezet, naast vaste gezichten.

Permanente educatie
Alle pedagogisch professionals ontvangen (bij)scholing. Hiervoor wordt een scholingsplan opgesteld. Er is verplichte scholing, zoals Eerste Hulp aan Kinderen of de basistraining VVE. Daarnaast worden medewerkers geschoold in voor hen relevante onderwerpen – via workshops en scholing op maat.

5. Samen met ouders

Bij GMK zien we ouders als gelijkwaardige partners bij het ondersteunen van kinderen in hun ontwikkeling. Samen met ouders kunnen we meer voor een kind betekenen dan los van elkaar. We willen als partner in de opvoeding naast ouders staan en een open, gelijkwaardige relatie opbouwen waarin we met elkaar delen, afstemmen en meedenken. Ouders moeten hun kind met een gerust hart bij ons kunnen brengen.

Door goed samen te werken en informatie uit te wisselen, kunnen we beter aansluiten bij wat het kind nodig heeft. Het welzijn en de ontwikkeling van het kind staan daarbij altijd centraal.

Een goede start: kennismaking

Er zijn verschillende momenten waarop we het contact met ouders vormgeven. Nog vóór de plaatsing kunnen ouders een rondleiding aanvragen, om te zien of de locatie bij hun past. Daarna volgt het kennismakingsgesprek, waarin we kennismaken met het kind en de ouders, en samen belangrijke informatie uitwisselen. Wat vinden ouders belangrijk in de opvoeding? Wat heeft hun kind nodig om zich veilig en prettig te voelen? Hoe ziet een dag bij de kinderopvang eruit?

Dagelijks contact

Dagelijks is er een mondelinge overdracht bij het brengen en ophalen. Ouders kunnen vertellen hoe het met hun kind gaat, en pedagogisch professionals geven terug hoe het kind de dag beleefd heeft. Daarnaast gebruiken we middelen als foto's, nieuwsbrieven en ons ouderportaal om ouders mee te nemen in wat hun kind doet en leert.

Voortgangsgesprekken

Na drie à vier maanden plannen we het eerste voortgangsgesprek. In dit gesprek evalueren we ook hoe het in de eerste maanden is gegaan. Daarnaast plannen we jaarlijks een gesprek met de ouders over het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Wanneer nodig, kunnen ouders of pedagogisch professionals altijd tussentijds een gesprek aanvragen, bijvoorbeeld bij zorgen over gedrag, gezondheid of ontwikkeling.

Een zorgvuldige overdracht

Wanneer een kind overstapt naar een andere groep, locatie of naar de basisschool, zorgen we voor een warme overdracht. In een overgangs- of eindgesprek bespreken we hoe het kind zich heeft ontwikkeld en geven we belangrijke informatie door. Met toestemming van ouders dragen we ook gegevens over aan school. Op deze manier zorgen we voor een vloeiende, vertrouwde overgang en een doorgaande lijn in de ontwikkeling van het kind.

Betrokkenheid via de oudercommissie

Ouderbetrokkenheid gaat verder dan de dagelijkse contacten. Sommige locaties hebben een oudercommissie. De oudercommissie denkt actief mee over het beleid en de dagelijkse praktijk. Ouders kunnen via de commissie invloed uitoefenen op onderwerpen als kwaliteit, voeding, wenbeleid, veiligheid en communicatie.
Op locaties zonder oudercommissie organiseren we alternatieve ouderraadpleging. Zo zorgen we er samen voor dat onze opvang blijft aansluiten bij wat kinderen én ouders nodig hebben.

Ouderbijeenkomsten: verdieping en ontmoeting

Sommige locaties organiseren jaarlijks een ouderbijeenkomst, vaak in samenwerking met de oudercommissie. Tijdens deze bijeenkomst bespreken we een thema dat relevant is voor ouders, soms met een externe deskundige als spreker. Het is een moment van verdieping, ontmoeting en inspiratie – voor ons allemaal.

Mentorschap

Bij GMK krijgt ieder kind een eigen mentor: een vertrouwd gezicht dat het kind en het gezin goed leert kennen. De mentor is een pedagogisch professional van de groep en volgt het kind in zijn welbevinden en ontwikkeling. Ouders kunnen bij de mentor terecht met vragen of zorgen, en ook collega's stemmen met de mentor af. Het eerste contact tussen mentor en ouders vindt plaats tijdens het kennismakingsgesprek. Natuurlijk zorgen alle pedagogisch professionals op de groep voor alle kinderen, maar de mentor is het vaste aanspreekpunt voor zaken als de wenperiode, de ontwikkeling van het kind en oudergesprekken. Ook bij contact met andere professionals, zoals zorgverleners, heeft de mentor hierin een rol – altijd in overleg met ouders. Bij langdurige afwezigheid van een mentor wordt tijdelijk een nieuwe mentor aangewezen. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht. Zo zorgen we samen voor betrokkenheid en continuïteit.

6. Samen met de basisschool

6.1 Overdracht naar het basisonderwijs en de BSO

Een zorgvuldige overdracht is belangrijk voor een soepele overgang van kinderen van de kinderopvang of voorschool naar het basisonderwijs en eventueel de BSO. Het doel van deze overdracht is het waarborgen van een doorgaande lijn, zodat het kind zich veilig en vertrouwd kan blijven ontwikkelen in een nieuwe omgeving.
Binnen GMK wordt samengewerkt met scholen en andere opvangorganisaties om deze overdracht goed te laten verlopen. Ouders worden hierin actief betrokken. Zij hebben altijd de mogelijkheid om de overdrachtsinformatie in te zien of deze zelf te delen met de basisschool of BSO.

Voor kinderen die de voorschool verlaten is een warme overdracht verplicht. Hierbij wordt, met toestemming van de ouders, informatie gedeeld over onder andere de ontwikkeling, behoeften, gezondheid en thuissituatie van het kind. Deze overdracht vindt plaats tussen de pedagogisch professional en de toekomstige leerkracht, indien mogelijk in aanwezigheid van de ouders.
De informatie die wordt overgedragen is gebaseerd op het kindvolgsysteem. In het geval van kinderen met een ondersteuningsbehoefte wordt extra aandacht besteed aan een zorgvuldige overdracht. Alle betrokken partijen worden hierbij geïnformeerd, met toestemming van de ouders.

6.2 IKC vorming

Bij GMK zien we de ontwikkeling van integrale kindcentra (IKC), waar kinderen van 0 tot 13 jaar optimale ontwikkelkansen en ondersteuning krijgen, als belangrijke weg naar betere toekomstkansen. Op onze IKC-locaties zijn opvang en onderwijs in elkaar verweven. Samen zorgen zij voor een volledig en rijk dagprogramma dat bijdraagt aan de beste kansen voor kinderen vanuit een doorlopende ontwikkellijn. Een kindcentrum zien wij als een belangrijk onderdeel van de wijk. Het aanbod is daarom gericht op álle kinderen en ouders in de wijk.

Pedagogische belofte IKC West

Opvanglocaties van GMK die onderdeel zijn van een integraal kindcentrum omarmen de pedagogische belofte van IKC West. Zie Bijlage 2 voor de pedagogische belofte van IKC West.

7. Kinderen met extra ondersteuningsbehoefte

Ieder kind ontwikkelt zich in eigen tempo en op zijn eigen manier. Het ene kind loopt en praat eerder dan het andere, en soms maken kinderen ineens een sprong in hun ontwikkeling. Ieder kind is anders en uniek. Wij beseffen dat kinderen enorm kunnen verschillen van elkaar. Wij beseffen ook dat tijdige signalering van zorg bij kinderen heel belangrijk is voor hun ontwikkeling. Hoe eerder passende hulp of ondersteuning wordt ingezet, hoe beter. Daarom is het belangrijk dat wij kinderen goed observeren en volgen. Soms is er meer nodig dan wij kunnen bieden op de groep en binnen de mogelijkheden als pedagogisch professional. Als wij zorg signaleren, gaan we in gesprek met ouders, vragen we of zij de zorg herkennen en kijken we samen naar wat de volgende stap kan zijn.

8. Pedagogische randvoorwaarden

8.1 Beroepskracht-kindratio

GMK hanteert de wettelijk vastgestelde groepsgrootte en beroepskracht-kindratio (BKR). De verhouding tussen het aantal pedagogisch professionals en het aantal aanwezige kinderen wordt bepaald met behulp van een rekentool die beschikbaar is via de overheidswebsite http://1ratio.nl/. Met deze tool wordt, afhankelijk van de leeftijd van de aanwezige kinderen, bepaald hoeveel pedagogisch professionals ten minste op de groep aanwezig moeten zijn, zowel op het kinderdagverblijf als op de BSO. Voor alle groepen geldt dat er per kind minimaal 3,5 m^2 speelruimte aanwezig is.

Bij GMK wordt gewerkt met horizontale groepen (zoals aparte baby- en peutergroepen) en met verticale groepen waarin verschillende leeftijden worden gemengd. Ieder kind wordt opgevangen in een eigen stamgroep (kinderdagverblijf) of basisgroep (BSO), met voldoende binnen- en buitenspeelruimte. De uitwerking van de BKR is locatie specifiek en wordt daarom in het pedagogisch werkplan opgenomen.

8.2 Vaste gezichten

Een vertrouwde pedagogisch professional geeft een kind een veilig gevoel. Daarom is er op elke dag dat een kind komt, minstens één vast gezicht aanwezig op de groep. Een vast gezicht is een pedagogisch professional die het kind goed kent. Hij of zij weet hoe het kind zich ontwikkelt en wat het nodig heeft. Vaste gezichten moeten het grootste deel van de dag aanwezig zijn. Ze mogen ook niet te vaak wisselen. Zo voelt het kind zich veilig en vertrouwd in de groep.
Let op: dit vaste gezichtencriterium geldt niet voor de BSO.

Hoeveel vaste gezichten per kind?

- Worden op een groep 1 of 2 pedagogisch professionals ingezet volgens de BKR, dan mag een baby maximaal 2 vaste gezichten hebben. Voor kinderen van 1 jaar en ouder zijn dat er maximaal 3.
- Worden op een groep 3 of meer pedagogisch professionals ingezet volgens de BKR? Dan mag een baby maximaal 3 vaste gezichten hebben. Voor kinderen van 1 jaar en ouder zijn dat er maximaal 4.
- Naast het vaste gezicht kunnen andere pedagogisch professionals worden ingezet.

8.3 Afwijken van BKR – drie-uursregeling

Bij opvang van minimaal tien uur per dag mag maximaal drie uur worden afgeweken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Deze uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er geldt wel een ondergrens: minimaal de helft van het vereiste aantal medewerkers moet aanwezig zijn. Wanneer wijken wij af? Aan het begin en einde van de dag zijn er meestal minder kinderen op de groep aanwezig. Rond het middaguur slapen veel kinderen en hebben pedagogisch professionals pauze. Op deze rustmomenten kan gebruik worden gemaakt van de drie-uursregeling. Voor de voorschool geldt deze regeling niet; daar moet altijd aan de BKR worden voldaan.

De toepassing van de regeling, de geldende BKR en de dienst- en pauzetijden staan beschreven in het pedagogisch werkplan.

8.4 Beredeneerd afwijken

GMK hanteert een beslisboom Verantwoorde Kinderopvang. Deze beslisboom wordt gevolgd bij afwezigheid van de vaste pedagogisch professionals.
Uitgangspunt is dat wij te allen tijde de kinderopvang op een verantwoorde manier open willen houden.

8.5 Activiteiten buiten de basisgroep en stamgroep

Elk kind wordt bij de start op een vaste groep geplaatst: bij het kinderdagverblijf is dit de stamgroep, bij de BSO de basisgroep. De basisgroep bij de BSO verwijst niet naar de ruimte waarin het kind wordt opgevangen, maar naar de vaste groepssamenstelling van kinderen en de vaste pedagogisch professionals. Kinderen kunnen voor specifieke activiteiten hun basisgroep of stamgroep verlaten. Met name in de BSO kunnen kinderen ervoor kiezen om bijvoorbeeld naar de gymzaal, keuken, het atelier of een andere basisgroep te gaan, bijvoorbeeld om te spelen met een broertje, zusje of vriendje. Kinderen mogen altijd in hun eigen basisgroep blijven spelen als zij dit fijner vinden.

Het verlaten van de basisgroep of stamgroep draagt bij aan twee doelen:
1) het ontwikkelen van persoonlijke competentie door meer ruimte en keuzemogelijkheid te bieden en
2) het vergroten van het gevoel van vertrouwdheid. Kinderen leren het gebouw en de medewerkers beter kennen waardoor de opvang meer als thuis gaat voelen.

In het kinderdagverblijf kan de pedagogisch professional ervoor kiezen met kinderen een activiteit in een andere stamgroep te doen. De uitwerking van activiteiten buiten de basisgroep en stamgroep in het kinderdagverblijf of voorschool zijn locatie specifiek en worden daarom in het pedagogisch werkplan opgenomen.

8.6 Vierogen-principe

GMK werkt volgens de wettelijk geldende afspraken van het vierogen-principe. In het locatiebeleid Veiligheid en Gezondheid is beschreven hoe we hier op de betreffende locatie vorm aangeven.

8.7 Beleid voor extra dagdelen

Extra opvang kan worden afgenomen in overleg met de locatiemanager of pedagogisch professional en zal alleen worden toegekend als er voldoende plek is volgens de BKR. Als er op de eigen stamgroep geen plek is, dan is het soms mogelijk om op een andere groep een extra dag af te nemen. GMK streeft ernaar om zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de wensen van ouders voor extra dagdelen, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van de opvang en met volledige naleving van de BKR.

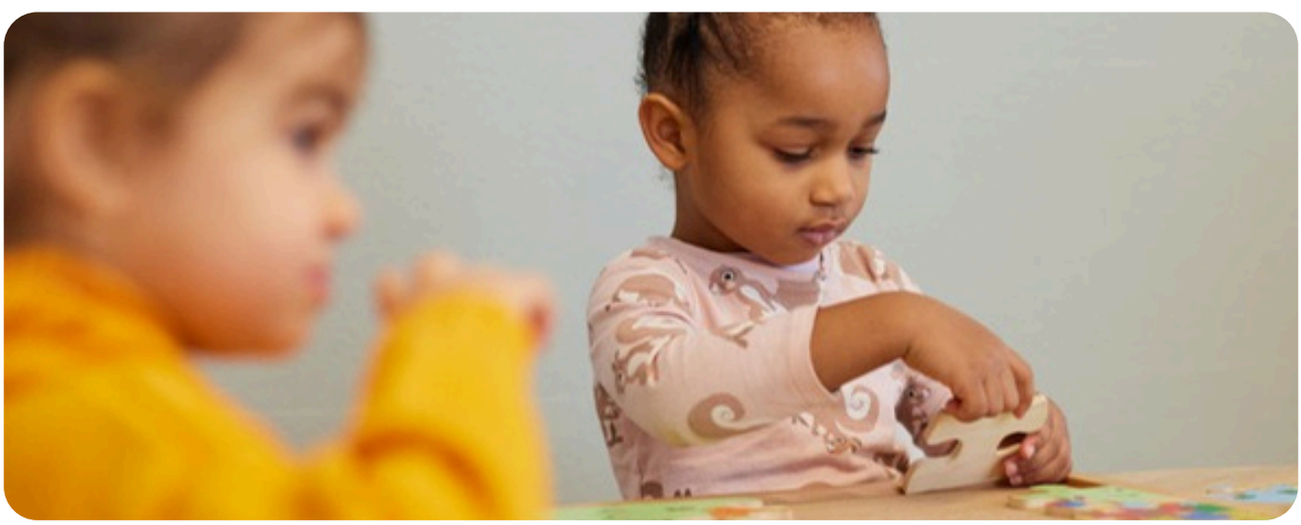

9. VVE

Voorschoolse educatie is een doel- en ontwikkelingsgericht aanbod voor jonge kinderen met behulp van een speciaal ontwikkeld programma.

Het pedagogisch beleid van GMK sluit aan op de bouwstenen van het Amsterdams Profiel Jonge Kind Voorziening. Het beleid is van toepassing op al onze locaties; de meeste bouwstenen zijn daardoor al aan de orde gekomen. In het onderstaande worden de bouwstenen die specifiek gericht zijn op de voorschool nog nader toegelicht.

Bij GMK bieden we voorschoolse educatie (VE) op bijna al onze peutergroepen. De voorschool is er voor kinderen van 2 tot 4 jaar, zodat zij een goede start kunnen maken op de basisschool. Wekelijks wordt minimaal 16 uur VE geboden aan de kinderen, in verschillende halve- en hele dagopvang varianten. Dat is minimaal 960 uur in de periode tot 4 jaar.

Aanpak educatief aanbod

Bij GMK werken we uitsluitend met officieel erkende VVE-methoden (zoals Uk en Puk, Piramide of Startblokken) of een methode die nog in het erkenningstraject zit (zoals CombiStap of Het Kan). De pedagogisch professionals gebruiken deze methoden als middel om de ontwikkeling van de kinderen op een gestructureerde en speelse manier te stimuleren. Hierbij wordt er altijd gewerkt vanuit een cyclus:

- **Observeren:** pedagogisch professionals observeren de kinderen regelmatig waardoor ze een compleet beeld hebben van hun ontwikkeling. Hiervoor wordt gebruikt gemaakt van een kindvolgsysteem zoals KIJK, HOREB of KidsKonnect.
- **Doelen stellen:** op basis van deze observaties worden doelen gesteld; ten minste op het gebied van taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling.
- **Plannen:** vervolgens wordt er een activiteitenaanbod opgesteld dat zoveel mogelijk aansluit op de ontwikkeling van elk kind.
- **Uitvoeren:** dit aanbod wordt dagelijks uitgevoerd op de groepen in de vorm van activiteiten in kleine groepen.
- **Evalueren:** aan het einde van elke cyclus wordt het aanbod en de voortgang van de kinderen geëvalueerd.

Thema

Deze cyclus wordt op onze locaties altijd verpakt in de vorm van een thema, zodat de activiteiten goed aansluiten op de belevingswereld jonge kinderen. Denk bijvoorbeeld aan thema's als 'Wij gaan op reis', 'Eet smakelijk' of 'Wij gaan naar de boerderij'.

Ontwikkelingsdomeinen

Door deze planmatige manier van werken komen de domeinen taal, rekenen, fijne en grove motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling in elk thema expliciet terug in het programma.

Rijke speelleeromgeving

Bij GMK zien we de speelleeromgeving als derde pedagoog: de inrichting van de ruimte stelt de kinderen in staat zich op alle ontwikkelingsgebieden te ontplooien. De ruimte zorgt ervoor dat kinderen zich veilig voelen, actief kunnen spelen en leren, maar ook tot rust kunnen komen.

De inrichting is taalrijk, afgestemd op de leeftijd, ontwikkelingsfase en belevingswereld van jonge kinderen, en biedt ruimte voor zowel groepsactiviteiten als individueel spel. Door een duidelijke structuur en herkenbare hoeken – zoals de huishoek, bouwhoek, atelier en leeshoek – weten kinderen wat er van hen verwacht wordt. Ze kunnen zelfstandig materialen kiezen en spelen in de nabijheid van een volwassene, wat de interactie bevordert. Zo wordt de speel-leeromgeving een belangrijke pedagogische kracht binnen de VVE.

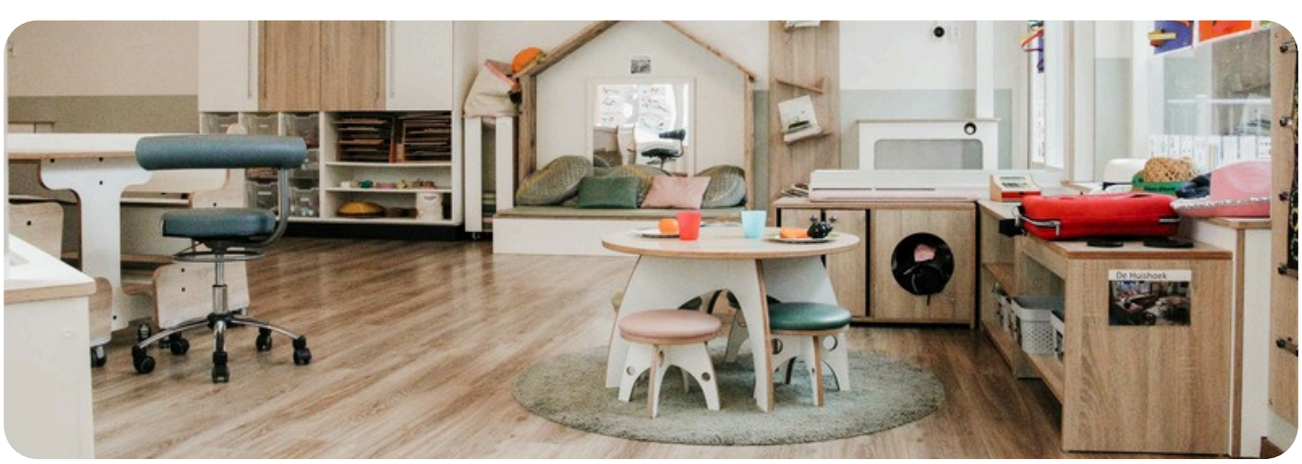

Ouderbetrokkenheid in de VVE

Op onze voorscholen wordt nauw samengewerkt tussen de (voor)school, de pedagogisch professional en de ouders. Deze samenwerking is bedoeld om het partnerschap in de opvoeding te versterken. Het doel is om samen omstandigheden te creëren waarin een kind zich zowel op de voorschool als thuis zo goed mogelijk kan ontwikkelen.

Om ouders zich thuis te laten voelen op voorschool, hen te betrekken bij activiteiten en ervoor te zorgen dat zij andere ouders leren kennen, zetten pedagogisch professionals diverse strategieën in:

- Ouders worden meegenomen in het thema dat zich afspeelt op de groep door middel van een thema introductie voor ouders en een thema-informatieboekje dat wordt uitgedeeld.
- Tijdens de inloop wordt de interactie tussen ouder en kind gestimuleerd, evenals de interactie tussen ouders onderling. Hierdoor wordt het voor ouders ook gemakkelijker om met vragen of opmerkingen om naar een pedagogisch professional toe te stappen.
- Bij elk thema wordt er een ouder- en kindactiviteit aan de ouders aangeboden.

Tijdens de verschillende contactmomenten kunnen ouders aangeven waar zij meer over willen weten. De optimale samenwerking tussen pedagogisch professionals, ouders en eventueel een oudercontactmedewerker heeft als doel om zo veel mogelijk ouders te ondersteunen en te stimuleren om ook thuis zelf actief met hun kind te praten en te spelen – als aanvulling op het voorschoolprogramma.

Doorgaande lijn naar de basisschool

Elke voorschool bij GMK werkt nauw samen met één of meerdere basisscholen. We willen de overgang van de voorschool naar groep 1 zo soepel mogelijk laten verlopen. Zo zijn er bijvoorbeeld afspraken met scholen over de wijze waarop de overdracht plaatsvindt. Ook worden de VVE-methoden, de thema's en de activiteiten in overleg zoveel mogelijk op elkaar afgestemd. Op een aantal locaties heeft een pedagogisch professional een combinatiefunctie. Dit is een medewerker die zowel op de voorschool als in de kleuterklas op school werkt.

10. Klachten en privacy

Klachtenregeling

We zijn voortdurend bezig om de kwaliteit van GMK te waarborgen. Ouders kunnen hun vragen en opmerkingen altijd bij de locatiemanager of pedagogisch professionals neerleggen. Als een ouder een klacht heeft raden wij aan om deze eerst te bespreken met een (betrokken) pedagogisch professional of met de locatiemanager van de locatie. Op die manier kan er gezamenlijk naar een oplossing worden gezocht. Wij spannen ons in om er samen met de ouder uit te komen.

Lukt dat niet, dan kan de ouder de klachtencoördinator inschakelen, te bereiken via klacht@gmk.nl. De klachtencoördinator begeleidt het klachtenproces of informeert de ouder over de klachtenregeling van GMK en over de onafhankelijke, externe klachtencommissies waarbij GMK is aangesloten. Ouders hebben het recht om direct een onafhankelijke klachtencommissie in te schakelen.

Privacyreglement

We gaan zorgvuldig om met gegevens. Bij alle samenwerkingsverbanden wordt het privacyreglement van GMK gehanteerd.

Bijlage 1

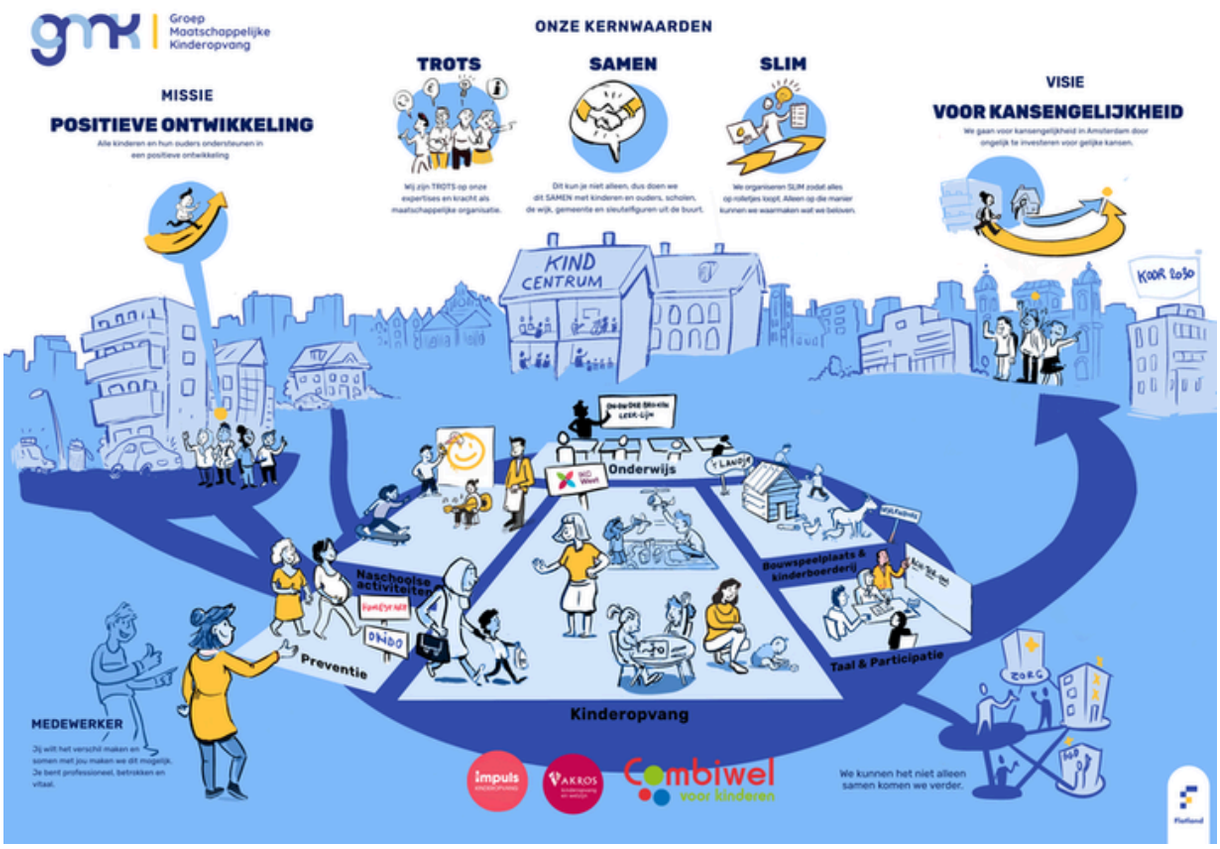
Groep Maatschappelijke Kinderopvang
ONZE KERNWAARDEN
TROTS
SAMEN
SLIM
MISSIE
POSITIEVE ONTWIKKELING
VISIE
VOOR KANSENGELIJKHEID
KIND CENTRUM
Onderwijs
Naschoolse activiteiten
Bouwspeelplaats & kinderboerderij
Preventie
Taal & Participatie
Kinderopvang
MEDEWERKER
impuls
AKROS
Combiwel
voor kinderen
We kunnen het niet alleen samen komen we verder.

Bijlage 2

Pedagogische Belofte IKC West

De belofte

Elk kind in westelijk Amsterdam verdient de beste ontwikkelkansen. Op onze Integrale Kindcentra (IKC) bieden we kinderen een stevige basis van waaruit zij zich verder kunnen ontwikkelen. Met ons brede aanbod verrijken en verbreden we de wereld van onze kinderen wat bijdraagt aan optimale ontwikkelkansen. Dit doen we vanuit een doorgaande ontwikkel- en leerlijn, zonder schotten en andere belemmeringen, waarin opvang en onderwijs nauw samen werken.

De essentie

Onderstaande waarden vormen het fundament van al onze locaties. Vanuit deze waarden worden keuzes in beleidsontwikkeling, strategie en activiteiten gemaakt. Het handelen van de medewerkers en het pedagogisch-didactisch klimaat is gebaseerd op deze waarden. Elke locatie vertaalt de essentie naar de eigen locatie.

'Samen sterk voor alle kinderen in westelijk Amsterdam.'

Kansrijk

Elk kind verdient de besteontwikkelkansen. Onze kinderen groeien op in Amsterdamse diversiteit, waarin verschillende culturen en achtergronden samenkomen. Binnen onze IKC's hoort ieder kind erbij en voelen kinderen zich welkom. We kijken naar wat de kinderen nodig hebben en proberen dit op een passende manier binnen het IKC te bieden. De kinderen leren ontdekken wie zij zijn, wat hun talenten zijn en hoe zij deze kunnen inzetten.

Veiligheid

Elk kind wordt gehoord engezien binnen het IKC. Onze locaties bieden een veilig pedagogisch klimaat. Wij geloven dat een stabiele en veilige omgeving waar kinderen mogen ontdekken, ervaren en proberen de basis vormt voor de ontwikkeling van kinderen. Het IKC biedt de mogelijkheid om kinderen voor langere periode te volgen en te stimuleren in hun ontwikkeling.

Brede ontwikkeling

Elk kind verbreedten verrijktzijn of haar wereld binnen het IKC. Kinderen vullen hun rugzak met kennis, vaardigheden en ervaringen, zodat zij vol vertrouwen de toekomst instappen. Onze locaties bieden een volledig en rijk dagprogramma, waar kinderen zich ook buiten de reguliere schooltijden ontwikkelen. In het rijke dagprogramma is ruimte voor in- en ontspanning en talentontwikkeling. Binnen het IKC wordt een doorlopende ontwikkel- en leerlijn geboden, door het stapelen van kennis, vaardigheden en ervaringen. Op deze manier bieden we kinderen optimale ontwikkelkansen.

Verbinding

Elk kind ontwikkelt zich in verbinding met anderen. Onze locaties zijn een veilige en vertrouwde plek voor kinderen in de wijk. Vanuit een positieve relatie werken wij aan de ontwikkeling van kinderen en bieden wij een passend aanbod. Verbinding komt ook terug in de doorlopende ontwikkellijn, waarbij we de overgang van opvang naar school vloeiend laten verlopen.
We zijn in verbinding met kinderen, ouders en andere partners in de wijk. In onze IKC's komen de verschillende disciplines samen in één organisatie en vloeien samen leren, leven en werken naadloos in elkaar over.

Vertrouwen

Elk kind heeft vertrouwen nodigom te groeien. Wij werken samen vanuit vertrouwen; in onze kinderen en hun talenten, in onze eigen mogelijkheden, in de kracht van ons team en in eenieder waarmee wij samenwerken. We vertrouwen hierbij op ieders expertise. Binnen een steeds veranderende wereld, bieden we kinderen een omgeving waarin zij leren vertrouwen op zichzelf en op de ander. We zetten in op de persoonlijke groei van onze kinderen waarbij zij vaardigheden leren om deel te nemen aan de samenleving van nu en van de toekomst.

IKC West · awbr · gmk Groep Maatschappelijke Kinderopvang · Westelijke Tuinsteden

Groep
Maatschappelijke
Kinderopvang